

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Φαινόμενο ρωγματώσεων στον οικισμό Στρατονίκης του Δήμου Αριστοτέλη

Τα τελευταία χρόνια η Τοπική Κοινότητα Στρατονίκης του Δήμου Αριστοτέλη Χαλκιδικής έχει έρθει αντιμέτωπη με το πολύ σοβαρό και ταυτόχρονα επικίνδυνο φαινόμενο των ρωγματώσεων στο έδαφος του οικισμού, αλλά και τη συνακόλουθη δημιουργία προβλημάτων σε κτίσματα εντός της κοινότητας, όπως ενδεικτικά αναφέρεται το Πέτρινο Διδακτήριο του οικισμού αλλά και στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου (οι οποίοι μάλιστα είναι και χώροι συνάθροισης). Οι καταγγελίες από μέρους των κατοίκων είναι πολλές και καταγράφονται επίσημα ήδη από το 2011, με την ανησυχία αλλά και τις διαμαρτυρίες των πολιτών να εντείνονται καθώς το φαινόμενο βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη.

Συγκεκριμένα, από το 2014 το Τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου Αριστοτέλη έχει εντοπίσει, με αυτοψία που διενήργησε, ρωγματώσεις στους δρόμους του οικισμού αλλά και στη γέφυρα στην είσοδο του χωριού, που μάλιστα χαρακτηρίζεται ως «ανησυχητικού εύρους». Ταυτόχρονα, ρωγματώσεις έχουν παρατηρηθεί τόσο σε περιβάλλοντες χώρους κατοικιών όσο και στις τοιχοποιίες των ίδιων των κτιρίων του οικισμού. Επίσης σε κοινόχρηστους χώρους, όπως πλατείες, παρατηρήθηκε ότι το έδαφος παρουσιάζει επάλληλες εξάρσεις και βυθίσεις «δημιουργώντας κυματισμούς σε άλλοτε επίπεδες επιφάνειες».

Η ίδια υπηρεσία, μετά από έλεγχο κατά τη διάρκεια του Καλοκαιριού του 2015, αποφάνθηκε ότι το σχολικό συγκρότημα του οικισμού είναι επικίνδυνο από στατική και δομική άποψη, ζητώντας τη λήψη μέτρων για την αποφυγή ατυχήματος, όπως την άμεση εκκένωση του κτιρίου, αλλά και τη μη διέλευση ατόμων πλησίον του. Πρέπει να σημειωθεί ότι τόσο στην πρώτη όσο και στην δεύτερη έκθεση της Πολεοδομίας τονίζεται ο ρόλος της λειτουργίας του μεταλλείου στην περιοχή, καθώς σύμφωνα με τους αρμόδιους οι υπόγειες στοές που έχουν διανοιχτεί και συνεχίζουν να διανοίγονται εντός ή και πλησίον του οικισμού μπορεί να αποτελούν αίτιο των εντοπισμένων βλαβών και σαφώς αυξάνουν την πιθανότητα μεγέθυνσης των προβλημάτων.

Παράλληλα, το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ), το οποίο είχε κληθεί να

πραγματοποιήσει σχετική μελέτη κατά το παρελθόν (2008), εξέτασε επί τόπου την κατάσταση τον Σεπτέμβριο του 2015 και διαπίστωσε επιδείνωση του φαινομένου των ρωγματώσεων, τόσο σε σχέση με τη μελέτη του 2008 όσο και σε σχέση με την αυτοψία που διενήργησε η Επιστημονική Επιτροπή του όρου δ.1.39 της ΚΥΑ 201745/26-7-2011 κατά το έτος 2014.

Βεβαίως, επισημάνθηκε το γεγονός ότι το υπάρχον Σύστημα Γεωδαιτικής Παρακολούθησης, εγκατεστημένο για να παρέχει τα απαραίτητα στοιχεία μετακινήσεων, δεν μπορεί να παράγει «αξιόπιστα και αξιοποιήσιμα» αποτελέσματα και προτάθηκε σειρά ενεργειών, που εκτός από την παρακολούθηση της εξέλιξης του φαινομένου, θα αναζητούσε και τις γενεσιουργίες του αιτίες.

Σε αυτές περιλαμβάνονται η ανάπτυξη του δικτύου σημείων γεωδαιτικής παρακολούθησης έτσι ώστε να λαμβάνονται μετρήσεις υψηλής ευκρίνειας των επιφανειακών μετακινήσεων, η προσπάθεια ποσοτικοποίησης αυτών των μετακινήσεων με τοποθέτηση μαρτύρων σε ρωγμές (ιδίως σε αυτές που παρουσιάζονται στα κτίρια), η συστηματική καταγραφή και η φωτογραφική απεικόνιση των αστοχιών σε τοπογραφικό υπόβαθρο μεγάλης κλίμακας, η ανόρυξη γεωτεχνικών δειγματοληπτικών γεωτρήσεων για τη συλλογή γεωτεχνικών στοιχείων, καθώς και η τοποθέτηση αποκλισιομέτρων σε αυτές με σκοπό την παρακολούθηση των εδαφικών μετακινήσεων.

Επίσης, προτάθηκε η επανατοποθέτηση του συστήματος των επιταχυνσιογράφων που χρησιμοποιήθηκαν από την εν λόγω υπηρεσία κατά τη μελέτη του 2008, αλλά και η συστηματική παρακολούθησή τους.

Τέλος, μεταξύ άλλων προτάθηκε η σύσταση εξειδικευμένης διεπιστημονικής ομάδας με σκοπό να συν-αξιολογήσει όλα τα στοιχεία που θα προκύψουν, λαμβάνοντας βεβαίως υπόψη και τα στοιχεία τα σχετικά με τη λειτουργία του υπόγειου μεταλλείου, όπως τα τοπογραφικά των υπόγειων εργασιών, την συμπεριφορά του υδροφόρου ορίζοντα εξ αιτίας της άντλησης υπογείων υδάτων κατά την εξόρυξη, την πιθανότητα σωρευτικής επίδρασης των εκρήξεων στα υλικά θεμελίωσης των κτιρίων αλλά και στην αντοχή των υλικών κατασκευής τους κ.α.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί ότι ακόμη μία συναρμόδια αρχή, αυτή της Επιθεώρησης Μεταλλείων Βορείου Ελλάδας καταλήγει σε παρόμοια συμπεράσματα, εντοπίζει δηλαδή ότι το φαινόμενο των ρωγματώσεων είναι εν εξελίξει και μάλιστα επιδεινώνεται.

Για το λόγο αυτό προτείνει και η ίδια την διερεύνηση των αιτιών του φαινομένου, αλλά θεωρεί και επιβεβλημένη την πραγματοποίηση ελέγχου της ασφάλειας των κατασκευών του οικισμού, ώστε να εξεταστεί η κατάσταση των κτισμάτων και η ασφαλείς κατοίκησή τους.

Δυστυχώς, παρότι οι απόψεις των αρμοδίων φορέων συγκλίνουν, έως σήμερα καμία από τις προτεινόμενες ενέργειες δεν έχει πραγματοποιηθεί, αφήνοντας «μετέωρη» την ασφάλεια του οικισμού και άρα κατ' επέκταση και των πολιτών που διαμένουν σε αυτόν.

Την ίδια στιγμή, η μεταλλευτική εταιρία συνεχίζει τη δράση της, πραγματοποιώντας, σύμφωνα με

καταγγελίες των κατοίκων, τρεις ανατινάξεις ημερησίως, παρά την αρχική διαβεβαίωση (κατά τη φάση έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων) ότι η εξόρυξη κάτω από το δομημένο οικισμό της Στρατονίκης θα λάμβανε χώρα μόνο με μηχανική εκσκαφή, προς αποφυγή προβλημάτων και με στόχο τη διασφάλιση της στατικής επάρκειας των κατασκευών του οικισμού.

Επειδή η κατάσταση, όπως έχει διαμορφωθεί, κρίνεται ιδιαίτερα κρίσιμη, δεδομένου ότι διακυβεύεται πρωτίστως η ασφάλεια των πολιτών του οικισμού,

Επειδή, εκτός από την προστασία της ζωής είναι σημαντική και η προστασία τόσο της ιδιωτικής όσο και της δημόσιας περιουσίας,

Επειδή, όπως αποδεικνύεται και από τα έγγραφα των αρμοδίων υπηρεσιών, το φαινόμενο παρουσιάζει μια διαχρονική εξέλιξη προς το χειρότερο,

Επειδή στη συγκεκριμένη περιοχή λαμβάνει χώρα υπόγεια μεταλλευτική δραστηριότητα η οποία μάλιστα πραγματοποιείται με τη μέθοδο των ανατινάξεων.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Έχει πραγματοποιήσει το Υπουργείο διερεύνηση των αιτιών του φαινομένου και εάν όχι προτίθεται να το πράξει;
- Έχει λάβει το Υπουργείο τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του φαινομένου;
- Προτίθεται ο κ. Υπουργός να σταματήσει τις εξορύξεις κάτω από τον δομημένο οικισμό της Στρατονίκης, εφόσον αποδειχθεί ότι αυτές είναι η γενεσιουργός αιτία του εν λόγω προβλήματος;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ιγγλέζη Κατερίνα

Ακριώτης Γιώργος

Δημαράς Γιώργος

Δημητριάδης Δημήτρης

Δριτσέλη Παναγιώτα

Καραγιαννίδης Χρήστος

Καρακώστα Ευαγγελία

Καρά Γιουσούφ Αϊχάν

Καστόρης Αστέριος

Μορφίδης Κώστας

Μπαλαούρας Γεράσιμος

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Παπαφιλίππου Γιώργος

Φάμελος Σωκράτης